

Republika e Kosovës / Republika Kosovo / Republic of Kosovo
Komuna Rahovec/Opština Orahovac/Municipality Rahovec

**KORNIZA
AFATMESME
BUXHETORE (KAB) e
KOMUNËS SË RAHOVECIT
2018-2020**

Drejtoria për Buxhet dhe Financa

Përmbajtja

I. Hyrje

II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme

III. Korniza Fiskale

3.1 Korniza makroekonomike komunale

3.2 Tendenca e të hyrave komunale dhe parashikimet 2018-2020

3.3 Plani Komunal i Bashkëfinancimit Sektorial me Ministritë e Linjes dhe Financimi i Jashtëm

3.4 Politikat e reja

3.5 Shpenzimet komunale dhe parashikimet 2018-2020

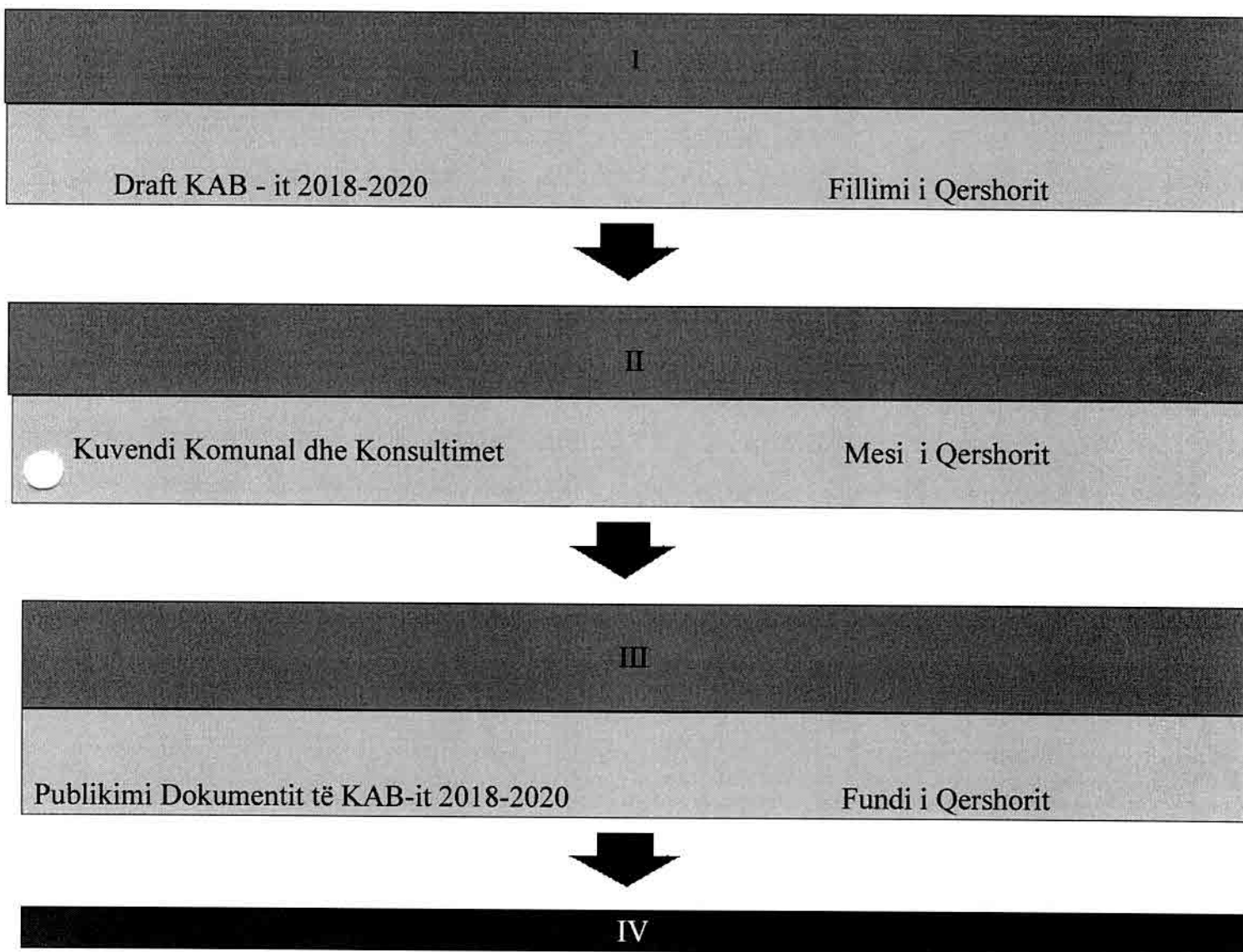
3.6. Analiza Gjinore

I. Hyrje

Korniza Afatmesme Buxhetore KAB që po prezantohet është një dokument i cili miratohet në parim çdo vit nga Asambleja Komunale. Ky material siguron një analizë të hollësishme të shpenzimeve publike dhe përcakton parametrat dhe prioritetet kryesore për zhvillimin e vazhdueshëm të buxhetit vjetor komunal. Gjithashtu KAB siguron mekanizmat e nevojshëm për arritjen e objektivat prioritare, të identifikuar në dokumentet strategjike të komunës, përmes integritit sa më të mirë në procesin buxhetor.

Kuadri Ligjor: Hartimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore përbën një detyrim për institucionet buxhetore komunale të kërkuar nga Qarkoret Buxhetore Komunale 2018/2020-I të lëshuara nga Ministria e Financave në pajtim me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjigjesite (LMFPP).

Ky dokument do të jetë baza për përcaktimin e sektorëve prioritarë të zhvillimit dhe identifikimin e prioritetëve të shpërndarjes së burimeve komunale për periudhën 2018-2020. Janë katër faza të përmbledhura për zhvillimin e KAB Komunale dhe afatet kohore, si në figurën e mëposhtme:

II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme

Komuna e Rahovecit gjendet në pjesën jugore të Kosovës, në rajonin Dukagjinit (Gjegjësisht në subrajonin e Podrimës). Është njëra nga komunat e mesme me popullsi, pozita gjeografike që i mundëson asaj lidhje të mira me qendrat tjera të Kosovës dhe të rajonit. Komuna e Rahovecit ka gjithsej **34** fshatra dhe **2** vendbanime dhe një qender urbane e ndare në **5** lagje me një popullsi prej **56,208** banorë sipas regjistrimit të vitit 2011, të organizuar në **8.028** ekonomi familjare .

Mbi 2450 biznese operojnë brenda komunës tone, bazuar në të dhënat e Zyrës për Regjistrim të Bizneseve në Komunën e Rahovecit, afërisht gjysma e tyre (50%) merren me veprimtari tregtare, 15% në sektorin e shërbimeve, afërsisht 16% në prodhimtari, 19% me transport.

Administrata e Komunës së Rahovecit është e organizuar përreth zyrave qendrore dhe zyrave lokale që ofrojnë shërbime në nivel të komunitetit, nga të cilat një është e vendosura në ndërtesën administrative të komunes dhe 8 të tjera në fshatra.

Vizioni i mëposhtëm për Komunën Rahovecit i definuar pas konsultimeve me akterët e rëndësishëm të jetës politike ekonomike e sociale në Komunë bazohet edhe në dokumentet afatmesme dhe afatgjata strategjike, që ka zhvilluar komuna sic janë: në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2018-2020 të Qeverisë së Kosovës dhe prioriteteve bazë të saj, si dhe Qarkoret Buxhetore Komunale 2018-2020 (I & II) të lëshuar nga ministria e Financave të Qeverisë së Republikës së Kosovës.

Për tri vitet e ardhshme, vizioni i Komunës së Rahovecit është të jetë qendër e zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik, me urbanizëm modern dhe shërbime efikase e kualitative, i integruar në proceset rajonale dhe ndërkombëtare, si një qendër e kulturës, arsimimit dhe jetës sportive, me shërbime financiare të zhvilluara dhe ofrim të një kualiteti të mirë të jetesës për gjithë qytetarët e saj.

Atributet më të rëndësishme të çfarëdo dokumenti të planifikimit strategjik dhe vizionit të definuar janë së pari lehtësia e komunikimit si dhe së dyti llogaridhënia. Me qëllim të përmbushjes së këtyre dy attribute binjake prioritet strategjike të Komunës në periudhën afatmesme janë grupuar në pesë prioritete që do të mundësojnë realizimin e qëllimit të vizionit tonë për Komunën.

Këto prioritete janë:

1. Forcimi i Ekonomisë Komunale me mundësi për të gjithë

Rritja e ekonomisë komunale përmes:

- Përmirësimit të standardeve të arsimimit dhe nivelit të arritjes (pajisje shkollore, renovime shkollore dhe përmirësim, bursa për studime, laboratorë), ndërtimi i objekteve të reja shkollore,
- Mbështetjes direkte të sektorit bujqësor dhe blegtorisë

2. Përmirësimi i shëndetësisë dhe mirëqenies së qytetarëve

Krijimi dhe ndihma për qytetarët për të pasur jetë të shëndetshme dhe aktive në komunitetin e tyre:

- Subvencionim për rastet e sëmundjeve personave pa të ardhura/të ardhura të ulëta,
- Përmirësimi i ofrimit të shërbimeve shëndetësore, ofrimi i shëndetësisë mobile ,
- Ndërtimi i qendrave të reja shëndetësore etj.

3. Përmirësimi i ambientit të Komunës dhe qëndrueshmëria e tij

Absorbimi i popullatës në rritje në komunë dhe njëkohësisht mbrojtja e ambientit përmes:

- Përmirësimi dhe rigjenerimi i infrastrukturës rrugore (sinjalizimi horizontal e vertikal, ndriçimi publik dhe numerizimi),
- Zgjerim i rrjetit të kanalizimit,
- Përmirësimi të standardeve ambientale,
- Përmirësimi dhe zgjerimi i ujit të pijes,
- Ofrimi i më shumë hapësirave të gjelbëruara etj.

4. Krijimi i qeverisë komunale që ofron shërbime efikase dhe që u përgjigjet kërkesave të qytetarëve

- Përmirësimi i shërbimeve komunale karshi qytetarëve duke u fokusuar qasjen më të afërt dhe të lehtë të tyre në administratë përmes:
- Ndërtimit dhe rekonstruimit të zyrave komunale (të gjendjes civile) në pika më të afërta të vendbanimeve, më qëllim të ofrimit të shërbimeve

Katër fushat prioritare të komunës dhe objektivat e saj për periudhën afatmesme 2018-2020 do të shoqërohen me një miks të hyrash dhe shpenzimesh në të pesë kategoritë ekonomike të cilat do të mund të monitorohen dhe raportohen karshi arritjeve.

5. Rini kulturë dhe sport

- Mbështetja e sektorit të kulturës (subvencionimi i shoqërive të ndryshme,
- Ndërtimi i shtëpive të kulturës,
- Promovimi i projekteve për rini dhe kulturë ,
- Ndërtimi i terreneve të reja sportive,
- Ngritja dhe mbështetja e të gjitha klubeve sportive etj.

III. Korniza Fiskale Komunale

3.1 Ndonëse komuna nuk udhëheqë drejtëpërdrejt politikën makroekonomike (kjo është kompetencë e qeverisë qendrore) mjedisi i përgjithshëm ekonomik ndikon në pasqyrën fiskale komunale dhe si i tillë do të trajtohet si vijon, shih tabelën 1. Korniza Afatmesme Buxhetore e Komunës është në përputhje me kornizën makroekonomike të Kosovës dhe sipas dokumentit Korniza Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2018-2020 të përpiluar nga Qeveria e Republikës së Kosovës.

Komponentët e politikës makroekonomike sic janë Bruto Produkti Vendor, inflacioni dhe domografia duhet konsideruar dhe marrë parasysh. Korniza Afatmesme e Shpenzimeve 2018-2020 e Qeverisë së Kosovës bazuar në të dhënat historike si dhe në zhvillimet e fundit ekonomike, nënvizon faktin se do të ketë ecuri pozitive të rritjes ekonomike në vitet e ardhshme, më saktësisht në periudhën 2018-2020 ku parashihet një rritje reale vjetore, 4.8 % në vitin 2018, ndërsa rritja reale e Bruto Produktit të Vendi në 2018 - 2020 parashihet të jetë 5.1% respektivisht 5.4%.

Natyrisht se rritja ekonomike ndryshe përkthehet edhe në krijimin e vendeve të reja të punës dhe zbutjen e papunësisë në Komunë, që në periudhën afatmesme ulet me 1.8 %, nga niveli i përgjithshëm i papunësisë që llogaritet të jetë i lartë.

Komuna nga ana e saj do të adaptojë legjislacionin përkatës në funksion të krijimit të ambientit më të mirë për sektorin privat dhe rritjes së të ardhurave të tyre, rrejdhimisht rritjes së të hyrave buxhetore komunale.

Aktualisht financimi komunal përfshinë: **1. Të hyrat vetanake dhe 2 Grantet qeveritar.** Komunitat po ashtu janë pranuese të garantëve të donatorëve të jashtëm dhe të brendshme (me mbulim të plotë apo si pjesë të bashkëfinancimeve), si dhe kanë mundësinë e huamarrjes sipas kushteve të përcaktuara me legjislacionin në fuqi. Komuna Rahovecit në periudhën afatmesme buxhetore 2018-2020 planifikon të marrë hua nga institucione financiare për të financuar projektet e saj ne projektet për menaxhimin e ujerave te zeza, për të cilën hua garantuese do të jete Qeveria e Republikës së Kosovës siç e ka lejuar Ligji për Financat Publike dhe Llogaridhënie.

Tabela 1: Indikatorët ekonomik komunal

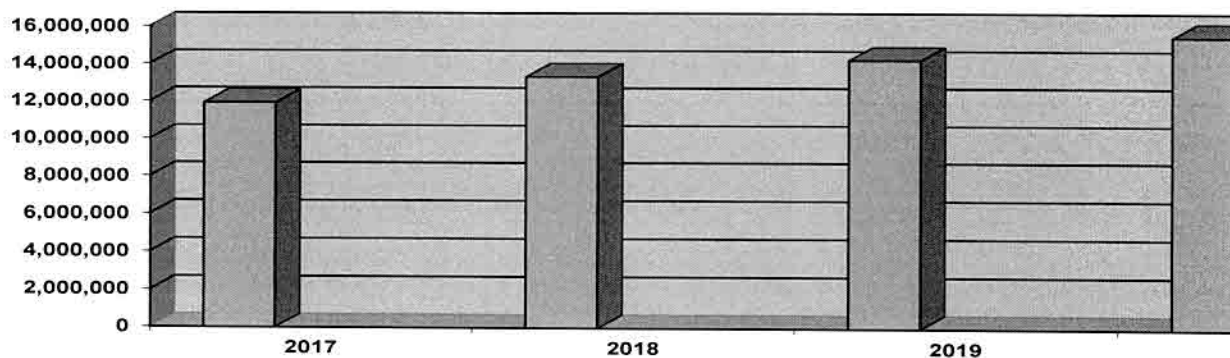
Përshkrimi	2017	2018	2019	2020 (vlerësim)
Indikatorët makroekonomik në Kosovë				
Rritja reale e BPV në %	4.0	4.8	5.1	5.4
Inflacioni në %	2.65	2.70	2.00	2.10
BPV për kokë banori, në euro	3.148	3.261	3.402	3.562
Indikatorët ekonomik komunal				
Popullsia e Komunës	56.208	56.208	56.208	56208
Numri i bizneseve të regjistruara	2.150	2.180	2.200	2.250
Numri i nxënësve	12.871	12.871	12.850	12.795

Burimi: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve, Qeveria e Kosovës, 2018-2020

3.2 Të Hyrat Komunale dhe Parashikimi Afat-mesëm 2018-2020

Të hyrat e Komunës së Rahovecit nga dy burimet e saj kryesore – grantet qeveritare si dhe të hyrat vetanake komunale kanë shënuar rritje nga viti në vit.

Figura 1: Buxheti Total i Komunës në vite (2018 – 2020), milion Euro:

Në bazë të planifikimit të bërë nga viti 2018 grantet qeveritare për Komunën e Rahovecit si tërësi do të shënojnë rritje prej 8.9%. Rritje e granteve qeveritare do të jetë përafërsisht 8.9% në vitin 2018 në krahasim me 2017, ndërsa në krahasim me vitin 2017 dhe 2020 kemi rritje prej 28.51% sipas të dhënave të prezantuara në tabelën më poshtë, kjo rritje kryesisht bazohet në të dhënat e përgjithshme për rritjen buxhetore që planifikohet në nivel të Qeverisë nacionale, sic parashihet me KASH-in 2018-2020.

Të hyrat vetanake komunale, në anën tjetër, kanë shënuar rritje të ndjeshme nga viti në vit po ashtu. Të hyrat vetanake të planifikuara rriten nga viti 2018-2020 përafërsisht 32.24 – 41.92% në krahasim me vitin 2017. Kjo rritje kryesisht është koncentruar në të hyrat nga tatimi në pronë ku nga vitit 2018 planifikohet të fillohet edhe tatimi i tokave, si dhe implementimi i taksës për mbeturina. Realisht nëse shikojmë planifikimin nga viti 2018 deri në vitin 2020 rritja e të hyrave vetanake të planifikuara do të jete 75.62%. Kjo rritje vjen pas planifikimit për të filluar grumbullimit e taksës për mbeturina e që është një sfidë në vete që do të përballemi në vitin 2018 që kap një shumë mbi 400,000.00 euro.

Tabela 2: Planifikimi i të hyrave vetanake komunale sipas burimit për periudhën 2018-2020, në Euro

Burimi i të hyrave	2017	2018	2019	2020
Totali i buxhetit	11,908,739.00	13,309,970.00	14,224,618.00	15,470,831.00
Granti qeveritar (10)	10,661,007.00	11,609,368.00	12,514,221.00	13,700,070.00
Granti i përgjithshëm	4,316,098.00	5,025,050.00	5,510,848.00	6,217,556.00
Grani i shëndetësisë	1,392,080.00	1,531,288.00	1,684,417.00	1,903,391.00
Granti i arsimit	4,930,086.00	5,030,287.00	5,266,711.00	5,556,380.00
Huamarja ne arsimit		50,575.00	29,502.00	
Keshilli I Hoqes se Madhe	22,743.00	22,743.00	22,743.00	22,743.00
Të hyrat vetanake (21)	1,247,732.00	1,650,027.00	1,710,397.00	1,770,761.00
Drejtoria për Financa dhe Buxhet	430,000.00	445,000.00	445,000.00	445,500.00
Tatimi në Pronë	335,000.00	340,000.00	345,000.00	350,000.00
Taksa tjera administrative	5,000.00	5,000.00	5,000.00	500.00
Taksat rrugore	90,000.00	100,000.00	95,000.00	95,000.00
Drejtoria për Administratë	100,000.00	100,000.00	107,000.00	111,000.00
Taksa e pjesemarrjes ne tender			0.00	0.00
Taksa Çertifikatat Tjera Ofiqarie	48,000.00	20,000.00	20,000.00	21,000.00
Taksa administrative per fletkerkese	1,000.00	10,000.00	13,000.00	14,000.00
Taksa Çertifikatat e lindjes	38,000.00	50,000.00	52,000.00	53,000.00
Taksa Çertifikatat e kurorozimit	12,000.00	15,000.00	16,000.00	16,500.00
Taksa Çertifikatat e vdekjes	1,000.00	5,000.00	6,000.00	6,500.00
Shitja e sherbimeve				
Drejtoria për Ekonomi	194,000.00	153,000.00	158,200.00	168,200.00
Licenca per aktivitete individuale	3,000.00			
Licenca per pranimin teknik te lokalit				
Takse per ushtrimin e veprimtarise	120,000.00	80,000.00	82,000.00	85,000.00
Qiraja nga objektet publike	70,000.00	72,000.00	75,000.00	82,000.00
Licencat per sherbimet profesionale	0.00			

Tax administrative per fletkerkese	1,000.00	1,000.00	1,200.00	1,200.00
Licenca tjera per afarizem	0.00			
Drejtoria për KRS	5,000.00	5,000.00	5,000.00	5,000.00
Pagesa e bibliotekës dhe sallës	5,000.00	5,000.00	5,000.00	5,000.00
Drejtoria për Urbanizëm	96,232.00	109,000.00	112,000.00	120,500.00
Taksa komunale per leje ndertimi	18,232.00	32,000.00	33,000.00	35,000.00
Taksa administrative per fletkerkese	6,000.00	5,000.00	5,000.00	5,000.00
Taksa per demolim	5,000.00	2,000.00	2,000.00	2,500.00
Taksa per legalizimin e objekteve	45,000.00	45,000.00	46,000.00	48,000.00
Shfrytezimi i prones publike	22,000.00	25,000.00	26,000.00	30,000.00
Drejtoria për Gjeodezi dhe Kadaster	90,000.00	99,000.00	103,000.00	111,000.00
Taksa regjistrimin e trashigimise	35,000.00	37,000.00	38,000.00	40,000.00
Taksa administrative per fletkerkese	38,000.00	42,000.00	43,000.00	46,000.00
Shfrytezimi i prones publike	0.00			
Taksa per matjen e tokes ne terren	17,000.00	20,000.00	22,000.00	25,000.00
Drejtoria e sherbimeve publike	45,000.00	425,000.00	438,170.00	449,534.00
Taksa komunale per leje -germim	8,000.00	2,000.00	2,200.00	2,300.00
Taksa administrative per fletkerkese	5,000.00	1,000.00	1,250.00	1,300.00
Taksa per mbeturina	15,000.00	400,000.00	410,220.00	419,434.00
Shfrytezimi i prones publike		12,000.00	13,000.00	14,000.00
Qiraja nga vendosja e objekteve tregtare	17,000.00	10,000.00	11,500.00	12,500.00
Drejtoria e Inspektionit	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00
Taksa administrative per fletkerkese	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00
Gjobat nga inspektoriat				
Gjobat tjera				
Drejtoria për Bujqësi	17,500.00	13,000.00	16,000.00	19,000.00
Taksa ndrrimi i destinimit te tokes	10,000.00			
Taksa administrative per fletkerkese	1,000.00	2,000.00	2,500.00	3,000.00
Taksa nga licen. I zhavorit e gurethyes	500.00			
Taksa -te hyrat nga pyjet	0.00	1,000.00	1,500.00	2,000.00
Qiraja e tokes bujqesore	6,000.00	10,000.00	12,000.00	14,000.00
Drejtoria për mbrojtje dhe siguri civile	190,000.00	220,000.00	245,000.00	260,000.00
Largimi dhe deponimi i automjeteve				
Tax administrative per fletkerkese				
Gjobat ne trafik	80,000.00	100,000.00	120,000.00	130,000.00
Gjobat ne trafik nepermjet gjykates	110,000.00	120,000.00	125,000.00	130,000.00

Inspektimi i instal zjarr & komunaleve				
Inspektimi i ambientit				
Arsimi	13,000.00	25,027.00	25,027.00	25,027.00
Te hyrat nga taksat -Te hyrat nga Qerdhja	13,000.00	13,000.00	13,000.00	13,000.00
Taksa administrative per fletkerkese		1,000.00	1,000.00	1,000.00
Participim per arsim joformal		11,027.00	11,027.00	11,027.00
Shëndetësia	61,000.00	50,000.00	50,000.00	50,000.00
Participimi nga shendetsia	60,000.00	48,000.00	48,000.00	48,000.00
Taksa administrative per fletkerkese	1,000.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00

Komuna e Rahovecit vazhdon të dominohet në buxhetin total të saj nga transferet qeveritare të cilat edhe në tri vitet e ardhshme do të përbëjnë afërsisht **90 %** të buxhetit total të komunës.

3.2.1 Donatorët e jashtëm (ndërkombëtarë)

Financimi nga donatorëve e jashtëm dhe te brendshëm do të vazhdoj edhe gjate viti 208-2020 në shume fusha si në arsim, infrastrukture, menaxhimin e mbeturinave, ujerave të zeza etj.

3.2.2 Politikat e reja

Komuna e Rahovecit në tri vitet e ardhshme do të bëjë përpjekje në mobilizimin e resurseve komunale me qëllim të adoptimit të politikave të reja që ka inicuar qeveria nacionale e Republikës së Kosovës, por edhe të atyre të inicuar në nivelin e qeverisë komunale.

Fillimisht, ndonëse ende nuk është pjesë e Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve të Qeverisë së Kosovës 2018-2020, sugjerimit të Qeverisë së Kosovës janë që shumica e Grantit të Përgjithshëm të komunave që aktualisht është dhjetë përqind (10%) e të hyrave totale të buxhetuara të Qeverisë qendrore, (duke përfshirë të hyrat nga shitja e aseteve, të hyrat tjera të jashtëzakonshme, të hyrat e dedikuara vetanake dhe të hyrat nga huamarrja) do të reduktohet në 8%, në vitet e ardhshme. Projektionet e bëra për 2018 dhe 2020 në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve të Kosovës, nuk reflektojnë ende këtë politikë. Për Komunën e Rahovecit kjo do të vazhdojë të jetë një risk që duhet trajtuar në të ardhmen dhe menduar strategjitë që duhet ndjekur me qëllim të mbulimit të asaj difference që do të shkaktonte ulja e nivelit të grantit të përgjithshëm, për komunën.

Së dyti, në rast se në periudhën afatmesme Qeveria e Kosovës do të ndryshojë formulën shtetërore të ndarjes së grantit të arsimit për Komuna, ndarje kjo që pretendohet të bëhet në bazë të normës e jo të numrit të nxënësve, atëherë kjo do të ketë ndikim të dukshëm në buxhetin e Komunës, ulë grantin e arsimit, sidomos duhet pas parasysh se ky grant përbën pjesën më të madhe të buxhetit komunal. Komuna nuk ka informatat e nevojshme për të bërë analizën e impaktit të kësaj politike.

Së treti, Komuna e Rahovecit ndonëse me informata të limituara do të jetë e ndikuar në aspektin buxhetor edhe me rastin e fillimit të aplikimit të Ligjit për gradim në paga për shërbyesit civil të Kosovës, ndonëse ende nuk është bërë ndonjë analizë në lidhje me ndikimin fiskal apo buxhetin e Komunës. Tutje, Komuna nuk posedon me informatat e nevojshme për të bërë këtë analizë, të cilën në të ardhmen ndoshta do ta ofronte Ministria e Administratës Publike.

Së katërti, sa i përket politikave të reja ose atyre të paralajmëruara nga niveli qendror, me ndikim në Komunën e Rahovecit, është edhe politika që do të zgjidhet nga viti 2018 e tutje, në lidhje me trajtimin e mirëqenies sociale si kompetencë e decentralizuar në komunat e Kosovës. Komuna e Rahovecit aktualisht nuk posedon informatat e nevojshme në lidhje me mënyrën e ndarjes buxhetore që do të bëhet për financimin kësaj fushe, ndryshe nga ajo që është aktualisht, ndonëse ka paralajmërim nga Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Ministria e Financave sa i përket këtyre politika.

Së pesti, Komuna e Rahovecit ka mirëprit deklarimet e Qeverisë Nacionale, që në të ardhmen, sa i përket fleksibilitetit të shpenzimeve në të gjitha kategoritë ekonomike, përveç pagave, të kenë mundësi këtë ta bëjnë edhe nga Granti i Përgjithshëm si shtesë, përveç se nga të hyrat vetanake komunale.

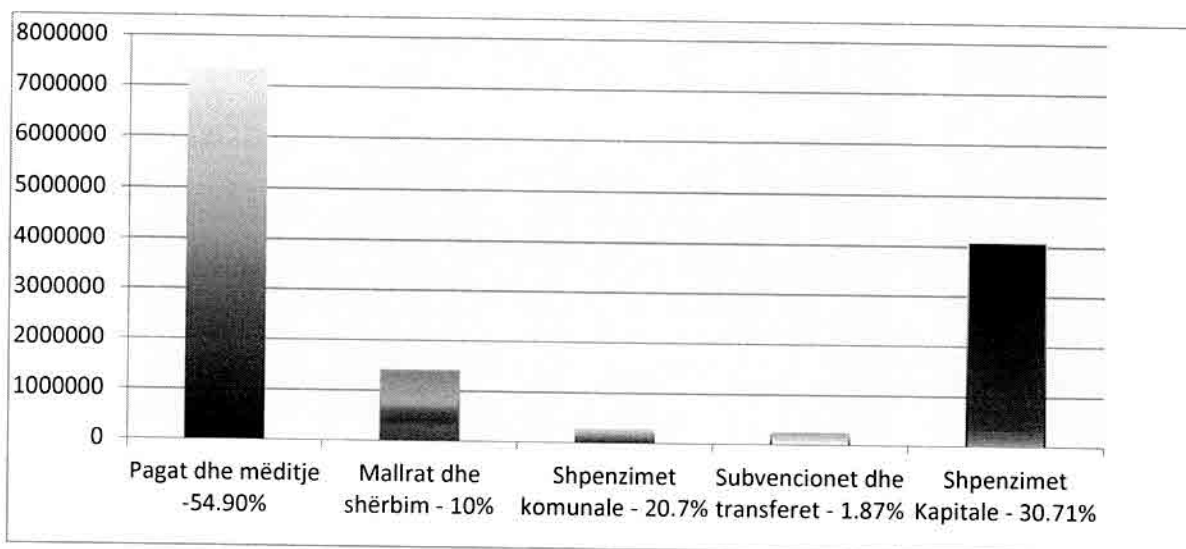
Ndërsa sa i përket të hyrave të tjera të Komunës, apo të hyrave vetanake, sërish qeveria nacionale ka shtyrë drejt politikave të reja që do të orientonin komunën drejt avancimit të tatimeve me potencial të mirë dhe zbehjes eventualisht minimumit të atyre taksa e ngarkesa komunale që rëndojnë ambientin biznesor komunal. Edhe në të ardhme barra kryesore në realizimin e hyrave vetanake bie mbi tatimin në prone.

3.3 Tendenca e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afat-mesëm 2018-2020

Sipas rekomandimeve të Misionit të Fondit Monetar Ndërkombëtar të komunikuar përmes Qarkores Buxhetore komunale 2018 komunat do të kenë edhe në të ardhmen fleksibilitet në shpërndarjen e të hyrave vetanake komunale në strukturën e shpenzimeve sipas kategorive ekonomike për vitin 2018, duke përfshirë kategorinë Paga dhe Mëditje. Si rezultat Komuna e Rahovecit prezanton këtë ndarje të shpenzimeve në mes të kategorive të lejuara buxhetore:

Projeksionet e shpenzimeve buxhetore për vitin 2018 do të paraqesim sipas kategorive ekonomike që aktualisht janë funksionale (figura 2)

➤ Pagat dhe.....	7,309,305.00€;
➤ Mallrat dhe Shërbim.....	1,388,554.00€;
➤ Shpenzimet Komunale.....	275,500.00€;
➤ Subvencionet dhe Transferet.....	248,720.00€;
➤ Shpenzimet Kapitale.....	4,087,841.00€
TOTAL.....	13,309,970.00€

3.3.1 Pagat dhe Mëditjet – Gjatë vitit 2018 krahasuar me vitin 2017, kjo kategori e shpenzimeve pritet të rritet % si rezultat i vendimit të qeverisë për pagesën e stazhit të punës. Kjo kategori e shpenzimeve gjatë periudhës 2018-2020 pritet të rritet me një mesatare vjetore prej 0.8 % bazuar në KASH-in e Qeverisë së Republikës së Kosovës. Rritja me e lartë prej rreth 9.8% në këtë kategori pritet të ndodhë gjatë vitit 2018, si rezultat i implementimit të legjislacionit sekondar që ka të bëjë me reformën në administratën publike, ndërsa për vitet vijuese kjo kategori pritet të rritet ndjeshëm. Pjesëmarrja e kategorisë së pagave dhe mëditjeve në shpenzimet përgjithshme buxhetore komunale, gjatë këtyre viteve, pritet të mbetet në nivel të përafërt **54.90 %**.

3.3.2 Mallrat dhe Shërbimet - kategoria e shpenzimeve për mallra dhe shërbime (duke përfshirë komunalitetë), është rritje për **90.05 %** nga viti 2017 në vitin 2018, edhe pse kemi rritje të konsiderueshme të shpenzimeve të kësaj kategorie e cila kryesisht i atribuohet rritjes së shpenzimeve **për pagesën e mbeturinave**, për mirëmbajtjen e projekteve (të reja) kapitale shkollave, pagesat për ndriçimet publike, pastrimi dhe mirëmbajtja e rrugëve, punkteve shëndetësore, objekteve sportive etj), rritjes së nevojave për material shpenzues (lëndë djegëse dhe karburante në proporcion me zgjerimin sipërfaqeve të objekteve të reja). Pjesëmarrja e kësaj kategorie të shpenzimeve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore, gjatë këtyre 3 vite të ardhshme pritet të jetë mesatarisht **10.43 %**.

3.3.3 Subvencionet – Në vitin 2018 komuna e Rahovecit do të ndajë subvencionet për bujqësi, shëndetësi, arsim, kulturë, rini dhe sport. Nga subvencionet do të mundohemi që ti largojmë mbulimin e shpenzimeve të varrimit të gjithë qytetaret e komune së Rahovecit ku kjo kategori e shpenzimit i takon M&Shërbimeve. Pjesëmarrja e subvencioneve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore gjatë viteve 2018-2020 mesatarisht do të **1.87%**.

3.3.4 Investimet Kapitale - Kjo kategori e shpenzimeve do të shënojë rritje në vitin 2018, për **9.5%** krahasuar me vitin 2017. Një pjesë e madhe e tyre planifikohet të financohet nga të hyrat vetanake të komunës. Rritja në investimet kapitale, nga buxheti i komunës do të përmirësohet nga viti 2019, mirëpo edhe në vitin 2018 do të jetë më e lartë nga aktualja. Pjesëmarrja e investimeve kapitale në totalin e shpenzimeve të komunës në vitin 2018 dhe tutje pritet të jetë mesatarisht: **30.71 %**.

Tabela 6: Korniza Buxhetore Komunale 2018-2020, në euro.

Përshkrimi	2017	2018 (plani)	2019 (vlerësimet)	2020 (vlerësimet)
1. TË HYRAT TOTALE KOMUNALE	11.908.739	13.309.970	14.224.615	15.470.831
1.1 Të hyrat vetanake	1.247.732	1.650.027	1.710.397	1.770.761
1.2 Grantet dhe transferet qeveritare	10.661.007	11.659.943	12.514.221	13.700.070
2. SHPENZIMET TOTALE KOMUNALE	11.908.739	13.309.970	14.224.615	15.470.831
2.1 Shpenzimet rrjedhëse	8.176.110	9.222.129	9.529.134	10.002.056
Pagat dhe mëditjet	7.028.178	7.309.305	7.430.098	7.630.098
Mallrat dhe shërbimet	706.110	1.388.554	1.453.274	1.781.388
Shpenzime komunale	250.500	275.500	285.244	310.570
Subvencionet	191.322	248.720	260.000	280.000
Shpenzimet Kapitale	3.732.629	4.087.841	4.695.481	5.468.775
SUFICIT / DEFICIT	0	0	0	0
Nga të cilat: Grantet e jashtme për projekte kapitale				
3. BILANCI PRIMAR BUXHETOR				
3.1 Pagesa e interesit për borxhin e jashtëm				
4. BILANCI TOTAL BUXHETOR				
5. FINANCIMI				
5.1 Financimi i jashtëm				
Ripagimi i borxhit kryesor				
Huamarrja e jashtme (Arsim)		50.230.00	29.502.00	
5.2 Financimi i brendshëm				
Shitja e aseteve				
Huamarrja e brendshme				
Ndryshimi në fitimet e pashpërndara				
6. BILANCI BANKAR NË FUND TË VITIT				

Tabelat në vijim janë një pasqyrë e shpërndarjes së shpenzimeve në komune në bazë të programeve apo kategorive funksionale si dhe në bazë të kategorive ekonomike. Shpenzimet në vijim (tabela 7) janë ato aktualet të vitit 2017, planifikimi për vitin e ardhshëm 2018 si dhe projeksionet e vitit 2019-2020 do të behën pas përgatitjes së buxhetit në shtator (Tabela 8-9-10).

Tabela 7: Shpenzimet në vitin 2017, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe:

	2017					
	Paga/Meditje	Mallra/Sherbime	Shpenzime komunali	Subvencione	Shpenzime Kapitale	Gjithsej
Zyra e Kryetari	155.190	20.110	0	90.000	0	265.300
Zyra e Kuvendit komunal	107.990	15.000	0	0	0	122.990
Administrata dhe Personeli	210.637	69.000	0	0	50.000	329.637
Inspektimet	66.533	8.000	0	0	30.000	104.533
Buxhet dhe financa	75.466	18.000	0	0	35.000	128.466
Infrastruktur Publike	26.656	50.000	101.000	0	1.627.210	1.804.866
Drejtpria per mbrojtje dhe shpetim	134.560	12.000	0	0	30.000	176.560
Zyra Komunale per Komunitet	60.690	10.000	0	0	40.000	110.690
Bujqesi, Pylltari dhe Zhvillim Rural	61.620	8.000	0	8.000	404.000	481.620
Zhvillim Ekonomik	42.620	6.000	0	0	35.000	83.620
Kadastra dhe Gjeodezia	62.475	8.000	0	0	60.000	130.475
Planifikimi Urban dhe Mjedis	38.880	8.000	0	0	518.589	565.469
Shëndetësi						
Administrata						
Sherbimet e shëndetësis primare	870.050	165.000	60.000	50.000	297.030	1.442.080
Sherbimet Sociale	85.582	10.000	4.500	0	20.000	120.082
Kulturë, Rini dhe Sport	62.040	8.000	0	43.322	225.800	339.162
Arsim dhe shkencë						
Administrata	39.579	20.000	0	0	360.000	419.579
Arsimi parashkollor	43.944	14.500	0	0	0	52.444
Arsimi fillor	3.897.266	199.850	61.250	0	0	4.158.366
Arsimi i mesem	986.400	56.650	19.750	0	0	1.062.800
GJITHSEJ	7.028.178	706.110	250.500	191.322	3.732.629	11.908.739

Tabela 8: Shpenzimet për 2018, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe:

Drejtoritë/Programet	Drejtoritë/Programet	Numri i puntoreve	Pagat	Mallra dhe sherbime	Shpenzime komunale	Subvencione	Shpenzime kapitale	Gjithësejt €
Zyra e Kryetari								
Zyra e Kuvendit komunal								
Administrata e përgjithëshme								
Inspeksioni								

Buxhet dhe financa								
Shërbimet Publike								
Drejtpria per mbrojtje dhe shpetim								
Zyra e komuniteteve								
Bujqësi dhe Pylltari								
Zhvillim Ekonomik								
Kadastër ,Gjeodezi ,Pronë								
Urbanizëm dhe mbrojtje të mjedisit								
Shëndetësia								
DSHMS								
QKMF								
QPS								
Kulturë, Rini dhe Sport								
Arsim dhe shkencë								
DK								
Arsimi parashkollor dhe qerdhet								
Arsimi fillor								
Arsimi I mesem								
Gjithësejt €								

Tabela 9: Shpenzimet , projeksionet 2019, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe:

Drejtoritë/Programet	Drejtoritë/Programet	Numri i puntoreve	Pagat	Mallra dhe sherbime	Shpenzime komunale	Subvencione	Shpenzime kapitale	Gjithësejt €
Zyra e Kryetari								
Zyra e Kuvendit komunal								
Administrata e përgjithëshme								
Inspeksioni								
Buxhete financa								
Shërbimet Publike								
Drejtpria per mbrojtje dhe shpetim								
Zyra e komuniteteve								
Bujqësi dhe Pylltari								
Zhvillim Ekonomik								
Kadastër ,Gjeodezi ,Pronë								
Urbanizëm dhe mbrojtje të mjedisit								
Shëndetësia								
DSHMS								
QKMF								
QPS								

Kulturë, Rini dhe Sport								
Arsim dhe shkencë								
DKA								
Arsimi parashkollor dhe qerdhet								
Arsimi fillor								
Arsimi I mesem								
Gjithësejt €								

Tabela 10: Shpenzimet, projeksionet 2020, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe :

Drejtoritë/Programet	Drejtoritë/Programet	Numri i puntoreve	Pagat	Mallra dhe shërbime	Shpenzime komunale	Subvencione	Shpenzime kapitale	Gjithësejt €
Zyra e Kryetari								
Zyra e zëvendit komunal								
Administrata e përgjithëshme								
Inspeksioni								
Buxhet dhe financa								
Shërbimet Publike								
Drejtpoia per mbrojtje dhe shpetim								
Zyra e komuniteteve								
Bujqësi dhe Pylltari								
Zhvillim Ekonomik								
Kadastër ,Gjeodezi ,Pronë								
Urbanizëm dhe mbrojtje të mjedisit								
Shëndetësia								
DSI								
QKMF								
QPS								
Kulturë, Rini dhe Sport								
Arsim dhe shkencë								
DKA								
Arsimi parashkollor dhe qerdhet								
Arsimi fillor								
Arsimi I mesem								
Gjithësejt €								

Kategoria Ekonomike – Investimet Kapitale - e prezantuar në detaje më larte paraqet një komponentë të rëndësishme të buxhetit të komunës e cila ndonëse nuk përfaqëson pjesën më të madhe të shpenzimeve të përgjithshme buxhetore, mbetet me rëndësi të posaçme në aspektin e planifikimit për Komunën e Rahovecit. Kjo kategori e shpenzimeve në kuadër të shpenzimeve të rregullta buxhetore ka potencialin më të madh për të nxitur rritjen ekonomike. Prandaj, kjo kategori e shpenzimeve, edhe gjatë periudhës së ardhshme afatmesme, do të vazhdojë të jetë në funksion të krijimit të ambientit më të favorshëm për ngritje të pjesëmarrjes së sektorit privat, përmes përmirësimit të vazhdueshëm të infrastrukturës. Përderisa ndikimi i këtyre investimeve në punësim dhe konsum është relativisht i shpejtë, ndikim i plotë i tyre në ekonomi do të mund të realizohet vetëm në periudhën afatmesme. Në këtë kontekst përmirësimi i infrastrukturës do të pozicionojë ekonominë e Komunës së Rahovecit në një rrugë të rritjes më të shpejtë dhe të qëndrueshme ekonomike në periudhën afatgjatë.

3.4 Analiza Gjimore

Komuna nuk ka përgatitur një buxhet të përgjegjshëm gjinor të detajuar, por jemi përpjekur për të vlerësuar se si shpenzimet në paga dhe meditje janë ndarë për të adresuar planifikimin e ardhshëm buxhetor. Ne kemi analizuar numrin e grave dhe burrave, djemve dhe vajzave të punësuar në kuadër të komunës, dhe i paraqesim këtë informacion në tabelën e mëposhtme:

Sqarim: Tabela e mëposhtme bazohet në shifrat sipas listes së pagave dhe meditje të qershorit 2017 dhe numrin aktual të të punësuarve.

	Struktura e të punësuarve sipas gjinis – listat e pagave Qershor 2017					% STRUKT
	Femra	%	Meshkuj	%	Total	
ZYRA E KRYETARIT	2	13	13	87	15	
ADMINISTRATA	5	12	37	88	45	
INSPEKSIONI	0	0	11	100	11	
ZYRA E KUVENDIT	1	100	0	0	1	
BUXHET E FINANCA	3	25	9	75	12	
SHERBIME PUBLIKE	0	0	3	100	3	
DREJTORIA PER MBROJTJE DHE SHPETIM	0	0	1	100	1	
ZLK	5	63	3	38	8	
BUJQESIA	0	0	9	100	10	
EKONOMIA	1	17	5	83	6	
KADASTRA GJEODEZIA	0	0	10	100	10	
URBANIZMI	2	40	3	60	5	
KRS	0	0	12	100	12	
DREJTORIA E ARSIMIT	0	0	5	100	5	
DREJT SHENDETESISE	1	33	2	67	3	
QPS	4	27	11	73	15	

Struktura gjinore e të punësuarëve në arsim sipas listes se pagave Qershor-2017					
Të punësuar	Meshkuj	%	Femra	%	Total
DKA	4	80	1	20	5
Drejtor/eshë	26	87	4	13	30
Zv.drejtor/eshë	0		0		0
Sekretar/eshë	1	100	0	0	1
Profesor/eshë	95	64	54	36	149
Arsimtar/e	314	58	224	42	538
Edukator/e	0	0	32	100	32
Punëtor ndihmës/e	75	96	3	4	78
Klasa speciale	2	40	3	60	5
Bibliotekë	1	100	0	0	1
Total	518	62	321	38	839

Struktura Gjinore e te punësuarve në Shëndetësi sipas listës së pagave - Qershor 2017					
	Meshkuj	%	Femrave	%	Total:
Drejtor	2	100.00	0	-	2
Mjek	27	77.14	8	22.86	35
Teknik	21	29.17	51	70.83	72
Të tjerë	17	89.47	2	10.53	19

Komuna do ti përdorur më pas të dhënat specifike gjinore që janë në dispozicion për të vlerësuar ndikimin gjinor ne paga dhe medijte në buxhetet e vitit 2017 për të përgatitur buxhetin në të ardhmen duke rrespektu buxhetin e përgjithshem gjinor. Tek investime kapitaler, kur një projekt është për një qytet të caktuar apo të një fshatit, për një rrugë, gypat e ujësjellësit, qendër shëndetësore etj. ne do te përdorim të dhënat e ndarjes të popullsisë në mes të grave, burrave, vajzave dhe djemve për atë zonë; Kur një projekt është për një shkollë të veçantë ne do te përdorur numrat e nxënësve: meshkuj dhe femra; Kur një projekt ndikon në tërë komunën (duke përfshirë projektet për administratën komunale) ne përdorim analizën e përgjithshme të popullsisë nga viti 2011.

Drejtori për buxhet dhe financa

Kryetari i komunës

